

רגע מרגש: כפיר חוזר הביתה

Posted on 4 באוגוסט 2020 by שוש להב

צב הים הירוק כפיר, שנפגע מהדף בלב הים, הושב חזרה לטבע לאחר טיפול במרכז הארצי להצלת צבי ים

Categories: [כחול לבן](#), [ראשי](#)

Tag: [כפיר](#)

רגע מרגש התרחש בחוף הים מול מכון ווינגייט, כאשר **כפיר**, צב ים ירוק בוגר שנפגע מהדף בלב הים, הושב חזרה לטבע. השחרור בוצע בהובלת פקחי רשות הטבע והגנים והמרכז הארצי להצלת צבי ים, בהשתתפות קהל מצומצם, בהתאם להנחיות התו הסגול. צב הים כפיר הגיע למרכז להצלת צבי ים של רט"ג, במהלך חודש מרץ 2019 כאשר הוא חלש ורזה, עם פציעה בעין ימין. הוא קיבל טיפול ראשוני במרכז ההצלה ואושפז בטיפול נמרץ.

לאחר בדיקה מקיפה יותר, שכללה בדיקת CT ע"י הוטרנר **ד"ר צחי אייזנברג**, במרפאת "כל חי", התברר כי הוא סובל מנוזלים בריאות ובאוזניים, בנוסף לפגיעה בקרנית עין ימין. פגיעות אלו מאפיינות פגיעות הדף, אשר נגרמו ככל הנראה מפיצוצים תת ימיים, שמקורם טרם התברר. לאור גל פגיעות דומה בראשית 2019, הוקם צוות מדעי בכדי לנסות ולהבין את הגורמים לפגיעה זו, בשאיפה לצמצם את הפגיעה בצבי הים בפרט, והסביבה הימית בכלל. במהלך השיקום של כפיר, הוא צורף לבריכות גרעין הרבייה של צב הים הירוק. לאחרונה, הוא הועבר לחצר הטיפולים ומשם כאמור הושב חזרה לים הפתוח.

כפיר, צב הים הירוק, ממהר לביתו בים התיכון. צילום אולגה ריבק, רשות הטבע

מגנים ומטפלים בצבי הים התיכון

קיימים שבעה מיני צבי ים, וכולם נתונים בסכנת הכחדה. מתוכם, רק שלושה מינים חיים בים התיכון: צב הים הירוק, צב הים החום וצב הים הגלדי, כאשר אוכלוסיית צב הים הירוק בים התיכון היא הקטנה ביותר. כדי לשקם את אוכלוסיית צב הים הירוק של הים התיכון, מפעיל המרכז הארצי להצלת צבי ים גרעין רבייה למין זה. במסגרת הפרויקט, ראשון מסוגו בעולם, נאספו בשנת 2002 עשרים ושניים אבקועים - צבים ירוקים בני יומם אשר בקעו מביצים, כדי לגדלם בשבי.

בחלוף השנים הצטרפו לגרעין הרבייה עוד צבים ירוקים, שנפגעו באופן שלא מאפשר להם לשוב לים. צבים אלו לא יחזרו אל הים, אך יתרמו רבות לשיקום אוכלוסיית המין: כשיגיעו לבגרות מינית, יתרבו ביניהם ויטילו ביצים. אותן ביצים יועברו לחוות הדגרה מגודרות הממוקמות בשמורות חוף, וכשייבקעו הצאצאים, ישוחררו אל הים.

בהתחשב במספר המצומצם של קיני צבים ירוקים המוטלים בישראל, תוספת הצאצאים מגרעין הרבייה עשויה להכפיל את מספר הבקיעות בחופי ישראל. לתוספת זו צפויה להיות השפעה ארוכת טווח על האוכלוסייה, כאשר נקבות שבקעו בחוות ההדגרה (צאצאיות לגרעין הרבייה), יחזרו להטיל את ביציהן באותם חופים מוגנים, מהם הן עצמן הגיחו. כך מקווים ברשות הטבע והגנים, תימנע הכחדת מין זה מחופי ישראל.

כמו כן, צבי גרעין הרבייה מתפקדים כמעין "כספת אקולוגית" עבור המין - במקרה שהאוכלוסייה המקומית תיכחד כליל, גרעין הרבייה יהיה המקור לשיקומה. כיום, צבי גרעין הרבייה כבר בני ובנות 18, וחלקם כבר החלו תהליך של התבגרות מינית: זנבם של הזכרים התארך, בעונת הרבייה נצפו הזדווגויות ומשנת 2019 אף מוטלות ביצים על ידן.

עיצרו לשמור ולהגן על צבי הים. צילום לוצ'י ברסלר, רשות הטבע והגנים
 בתוך כך, שוחררו במהלך השבוע שתי צבות ים נוספות שנפגעו וטופלו במרכז הארצי להצלת צבי ים: **מטי**, צבת ים חומה בוגרת, שהגיעה למרכז ההצלה לאחר שנפלטה לחוף הבונים בפברואר 2020 כשהיא תשושה ורזה מאוד. מטי אובחנה כנפגעת הדף ומקרס בוושט. **ביילה**, צבת ים חומה בוגרת, זוהתה צפה בים בקרבת ספינת מכמורתן ללא תגובתיות ויכולת לצלול, וכנראה נלכדה ברשת דייג בלי יכולת לעלות מעלה לשאיפת אוויר, עד שטבעה למעשה. במסגרת הטיפול עברה תהליך רפואי מורכב של שטיפת ריאות וקיבלה אנטיביוטיקה.

ברשות הטבע והגנים קוראים לציבור הרחב לדווח באופן מיידי למוקד רשות הטבע והגנים שמספרו *3639 על כל זיהוי של צב ים פגוע או במצוקה בסביבה הימית והחופית.

מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם'